

OPERA »Trubadur« Giuseppea Verdija premijerno izveden na 53. splitskome ljetu

Nadahnute solističke interpretacije

»Trubadur« pod ravnanjem Ive Lipanovića i u režiji Maurizija di Mattije izazvao punu radoznalost kulturne javnosti

Miljenko GRGIĆ

Verdijev »Trubadur« predstavlja svakako najambiciozniji glazbeno-scenski projekt u ponudi ovogodišnjega Splitskog ljeta. Premijerna postavka na povijesnoj tvrđavi Gripe ujedno je obilježila početak jednoga od najstarijih ambijentalnih festivala na našoj strani Jadrana. I iako se radi o naslovu koji splitska publika dobro poznaje, njegov dugogodišnji izostanak s ljetne scene, prema procjenama stručnjaka, trebao je izazvati punu radoznalost kulturne javnosti. I zaista taj efekt nije izostao ne samo kod premijere, nego i prve reprize.

Solistički je četverolist bio respektabilan, a najčešće nadahnut u svojem glazbeno-scenskom izričaju. Uloga Leonore bila je povjerenjena mladoj i pouzdanoj sopranistici Mihaeli Komočar. Zadivila je ljepotom i nosivošću svojega glasa, koliko i prirodnošću vokalnog tumačenja. U scenskom izričaju bila je suzdržanija, no upitno je koliko je zato sama kriva. Azucenu je tumačila Zlatomira Nikolova u svoj raskoši svoga talenta. Njena interpretativna krivulja zapasala je polove od krajnje suptilnosti do vatrene agresivnosti, ali sve u skladu sa zahtjevima partiture.

Strastveni uzmah

Naslovna uloga pripala je bugarskom tenoru Kamenu Chanevu. I iako je u uvodu bio pomalo suzdržan i labilan u izričaju, svaki sljedeći izlazak na scenu označavao je sve snažniji evolutivni pomak do strastvenog uzmaha. Dakle, riječ je o umjetniku primjernih vokalno-scenskih sposobnosti.

Kao grof Luna predstavio se Kiril Manolov. Iskazao se u punom sjaju svojih već poznatih i potvrđenih umjetničkih sposobnosti. Bio je zapravo prava osoba na pravome mjestu. Od ostalih

Prizor iz »Trubadura« na Gripana

ZAPAŽENI ZBOR

Raskošan vokalni kolorit

Zbor je bio na visini postavljenih zadataka (zborovoda Ana Šabašev). Odlikovala ga je fleksibilnost, osjetljivost za fraziranje i raskošan vokalni kolorit. Intonativno je bio stabilan, a jedva zamjetne ritamske nepodudarnosti kod izmjene vokalnih skupina u brzem tempu moraju se uzeti za trenutačni pad koncentracije. U svakom slučaju, zbor kao cjelina, ali i odijeljeni muški, manje ženski zborovi kao jedinice u ovoj su se predstavi istaknuli i dosegli najviše standarde.

protagonista naročito su se istaknuli preciznošću i sugestivnošću predanja Ivica Čikeš kao Ferrando te nadarena Tereza Kusanović koja je ulogu Ines iznijela suptilno i izrađeno do krajnjih granica.

Orkestar je ugodno iznenadio sposobnošću da oslika uzbudljive stranice partiture, ali i kao važan čimbenik pratnje i oslikavanja raznovolikih duševnih stanja i raspoloženja kako protagonista, tako i svih ostalih sudionika u spomenutoj predstavi. Za bogatu ugodajnost i pouzdano vođenje cijele glazbene komponente zasluge je stekao Ivo Lipanović.

Sa smarjenom gestikulacijom, a s većom usmjerenošću na temeljne odlike djela, postigao je punu pokretljivost ansambala, a i puno povjerenje publike.

Nesporazumi iz premještanja radnje

Vizualnu komponentu spomenute predstave najbolje bi bilo zanemariti. S premještanjem radnje iz jednog povijesnog vremena i prostora u drugi načinjen je niz pogrešaka koje su proizvodile kriva tumačenja. Temeljna scenografija bila je sastavljena od četiri panoa, izvedena iz drevnih grafičkih mapa Dioklecijanove pa-

lače (scenograf Marin Gozže). One su mogle služiti kao svojevrsna akustička školjka.

To bi se dalo i podnijeti da su se na bilo kakav način vršile promjene starih splitskih veduta u skladu s dramaturgijom scenskih zbivanja. Nedoumice je izazvala npr. scena (raspojasanog) ciganskog (romskog) logora u srcu Dioklecijanove palače! Kostimi Danice Dedijer nisu bili na razini njezinih dosadašnjih rješenja.

Još veće nedoumice izazvao je redatelj Maurizio di Mattia oko svojih umjetničkih intencija. Svašta je pomiješao, a u ničemu nije bio dosljedan. Dovoljno se prisjetiti »furijs«, koje su više smetale nego podupirale dramsku radnju. Zatočenje Azucene i način njena privođenja više bi pristajalo biblijskom Samsonu, za kojega čak bi ostalo neizvjesno bi li se mogao othrvati onolikom množtvu svojih tamničara. Općenito uzevši, redatelj je se iznad svega iscrpljivao u nastojanju da riješi probleme mizanscene.